

החלטת ועדת האתיקה
בקובלנה של חבר הכנסת אורן אסף חזן נגד חבר הכנסת טלב אבו עראר
מיום ו' בחשוון התשע"ט – 15 באוקטובר 2018

הקובלנה

1. חה"כ אורן אסף חזן הגיש קובלנה לוועדת האתיקה נגד חה"כ טלב אבו עראר שכינה את השר לביטחון הפנים, חה"כ גלעד ארדן, במילים "שונא ערבים", "פשיסט" ו"גזען" וזאת במהלך נאומו במליאת הכנסת ב-13.6.2018 שעסק בהצעה לסדר שהגיש להקמת ועדת חקירה לבדיקת אירועי אום אלחיראן. לטענתו של חה"כ חזן, גם לאחר שיושב ראש הישיבה העיר לו על התבטאויות אלה, הוא לא חזר בו מדבריו ואף כינה שוב את השר ארדן בכינויים האמורים.

התגובה לקובלנה

2. חה"כ אבו ערער העביר התייחסות בכתב לוועדת האתיקה בה אמר כי הוא סבור שהדברים שאמר בנאומו הם "חלק מחופש הביטוי הפוליטי, והבעת דעה כתגובה על התנהגותו של השר ארדן, שלא מוכן להתנצל על אמרותיו נגד יעקוב החף מכל פשע" [יעקוב הוא מי שנהג ברכב שפגע בשוטר ארז לוי ז"ל].

החלטת הוועדה

3. הוועדה עיינה בקובלנה ובתגובה של חה"כ אבו עראר, וצפתה בדיון במליאת הכנסת שבמסגרתו נאמרו הדברים.

4. כידוע, ועדת האתיקה מייחסת חשיבות רבה לחופש הביטוי של חברי הכנסת, ובכלל זה ליכולת של חברי הכנסת להשמיע ביקורת נגד הממשלה ושריה, ולא אחת דוחה קובלנות כנגד אמירות שכאלה.

יחד עם זאת, רוב חברי הוועדה סברו כי הכינויים "שונא ערבים", "פשיסט" ו"גזען" כשהם מופנים כלפי נבחר ציבור ספציפי יש בהם כדי עבירה אתית, על אחת כמה וכמה כאשר יושב ראש הישיבה העיר לחה"כ אבו עראר על האמירות הקשות, ואף על פי כן הוא שב וחזר עליהן.

עמדה זו עולה בקנה אחד עם החלטות קודמות של ועדת האתיקה שרואה בחומרה הפניית ביטויים קשיים וחמורים באופן אישי כלפי חברי כנסת ושרים. כך למשל, באחת מהחלטותיה הראשונות בכנסת הנוכחית כתבה הוועדה כי "בעוד שהוועדה תמשיך להגן על זכותם של חברי הכנסת לחופש ביטוי פוליטי ואידיאולוגי רחב ככל הניתן, היא לא תהיה

סובלנית להתבטאויות שיש בהן כדי ניבול פה, השמצה, הכפשה וביזוי של יחידים וציבורים" (החלטה מס' 2/20). בהחלטה נוספת התייחסה ועדת האתיקה במישור העקרוני לשימוש בכינויים כדוגמת "רוצח", "מחבל" ו"נאצי" ופנתה, על דעת כל חברה, לחברי הכנסת בבקשה שלא להשתמש כלפי עמיתיהם בביטויים מסוג זה.

5. לאור זאת, ועדת האתיקה סברה **ברוב דעות** כי בדבריו כלפי השר ארדן, הפר חה"כ אבו עראר את כלל 1א(4) לכללי האתיקה הקובע כי "חבר הכנסת ישמור על כבוד הכנסת וכבוד חברה... ינהג בדרך ההולמת את מעמדו כחבר הכנסת ויעשה לטיפוח אמון הציבור בכנסת". אשר לסנקציה – בנסיבות העניין החליטה ועדת האתיקה **ברוב דעות**, בהתאם לסעיף 13ד(ד)(1) לחוק חסינות חברי הכנסת, זכויותיהם וחובותיהם, התשי"א-1951, להטיל על חה"כ אבו עראר **הערה**.

6. **דעת המיעוט** סברה כי ההתבטאות של חה"כ אבו עראר חוסה תחת חופש הביטוי הפוליטי, על אחת וכמה, משנאמרה מעל דוכן הנואמים במליאת הכנסת, המקום שבו יש להעניק את ההגנה הרחבה ביותר לחופש הביטוי. דעת המיעוט מביעה דאגה ממגמת ההחמרה בוועדה בכל הנוגע להתבטאויות פוליטיות במליאת הכנסת.

ההחלטה תונח על שולחן הכנסת.

חבר הכנסת יצחק וקנין
יושב ראש ועדת האתיקה